

Trollposten

- Troll i ord

Nr. 4/2007 - Årgang 2

23 oktober 07

Løssalg: Nei

Takk for oss

Overvintrerne 2007

er utvilsomt ved slutten av sin periode på Troll. Et sikkert tegn på det er at vi nylig har fått "besøk" av 5 Troll-veteraner som utgjør fortroppen til forberedelse av IPY-traversen til polpunktet. De kom omtrent en måned tidligere enn sommerkontingenten normalt pleier å ankomme, og de forkortet slik vår periode alene. Ankomsten ble både forsinket og litt vanskeliggjort av et vedvarende gråvær. Overvintrerne måtte få et "crash-course" i meteorologi, gjennomførte deretter helt akseptabelt i noen døgn, og alt gikk veldig bra til slutt, noe som også omtales i dette nummeret.

Vakkert vær og lange dager har gjort at turaktiviteten har tatt seg opp, og i denne utgaven av Trollposten beskriver vi "vårens vakreste eventyr" både som en storslagen og krevende travers over Grjotlia og Trolltinden og som en flott scootertur rundt deler av Jutulsessen. Bilder og tekst taler for seg. Naturen i området her har vi omtalt flere ganger tidligere og gjentar igjen hvor mye den betyr for trivsel og rekreasjon gjennom en lang vinterperiode.

Et problem har vært at så lite av fjell, daler, formasjoner og omgivelser for øvrig har hatt noe navn. Gudmund Meland i NP jobber blant

annet med dette, og har bidratt med en hilsen der han skriver om sin tid ved Troll og dessuten prosessen med å navnesette landskapet i Jutulsessen. Det foreligger nå et utkast som skal videre til endelig godkjenning. Vi er oppfordret til å bruke navnene, og et rykende ferskt kart med nye navn finnes i dette nummeret!

Trollposten har gjennomgått en betydelig teknologisk utvikling, og dette nummeret kan sies å være interaktivt i sin bruk av multimedia. Slik viser vi den nye is-sledegruppa i aksjon, vi demonstrerer "fuel-to-noise-converteren" på flyplassen, og ikke minst viser vi storlatte naturpanoramaer.

Til slutt vil vi i overvintringsgruppa 2007 få takke for oss med dette nummeret.

Vi har hatt en uforglemmelig overvintring på kanskje klodens mest isolerte og ugjestmilde sted. Vi har fått opplevelser, inntrykk og minner for livet. Mye kunne sies og beskrives, men ikke alt kan og skal uttrykkes i ord. Vi har hatt et herlig år uten TV, biltrafikk, køer, regn, aviser, betalingsterminaler, stemplingsur, og mange andre "siviliserte goder", men det har også vært et år uten samvær med venner og familie, noe som gjør at vi gleder oss veldig til å komme hjem til Norge og en snart forestående julefeiring.

Takk for oss!

Trollposten, Nonshøgda 1, Antarktis
Utkommer: Nå og da.

E-post alle_paa_troll@npolar.no
Redaksjon: Alle

Flyplassarbeid

I september og oktober gikk mye av tida til brøyting av flyplass og andre forberedelse til sommeren.

Snøen blir aldri dyp ved Troll, men når det ligger 10-20 cm over 300 000 kvadratmeter blir det noen kilo likevel.

Vi plasserte en slede med kjøkkenvogn og utedo ved flyplassen og brøyta med tre tråkkemaskiner.

Det var fin avveksling å dure rundt på isen med MP3 på øret, avbrutt av en trivelig lunsj.

Rengjøring av fueltankene

Før fylling av fueltankene til flyplassen måtte de rengjøres. Først ble de tømt, og etter dette skulle alt kondensvannet tørkes vekk. Hva er da naturlig å gjøre? Jo, sa kokken - jeg bare krabber ned. Og som tenkt så gjort. Som dere ser på siste bilde virket Hårek noe ruset på jet A1 damp ☺, men han kom opp igjen. Og tankene ble gullande rene.

Før

Etter

Mengder med fuel til flyet

Når det første flyet kom trengte de 26 kubikkmeter fuel for å rekke tilbake til Cape Town. Vi har fire tanker som står på sleder. Hver tank tar 6000 liter, disse må være fylt før flyet kommer. Det går med ca 130 tønner på hver flight. Det er en tidkrevende jobb men det må gjøres.

Testing

Til slutt var det meste klart, og så gjensto bare testing av utstyr. Til venstre fuel-to-noise-converteren, til høyre flyaggregatet. Se video, skru opp lyden.

<http://home.no/troll99/fueltonoiseconverter.wmv>

<http://home.no/troll99/flyaggregat.wmv>

Til slutt vaska vi huset

- Og testa rullebana

Se video: <http://home.no/troll99/Isslede.wmv>

Flyopplevelser

Det er alltid spennende med fly, og særlig når været slår seg vrangt.

Årets IPY-fly var først til Dronning Maud Land i år, noe som ga oss en ekstra utfordring.

Vanligvis følger tysk og russisk meteorolog været fra Cape Town og blir med første fly inn. Deretter følger de med fra hver sin stasjon. Denne gangen tjuvstarta vi og måtte derfor oppgradere værtjenesten litt.

Herculesen fra Safair skulle komme 15. oktober. Meteorolog ble leid av Weathersafe i Sør-Afrika. Han startet med en anmodning om METAR hver time de siste to dagene før avreise. METAR er en statusrapport som forklarer sikt, skyer, vind og annet som påvirker landinger. Jaja vi fikk prøve. Vi børsta støv av tynne, rustne kunnskaper og etter noen tips fra værvarslinga i Tromsø lagde vi en folkeversjon av METAR. Denne kunne alle sende og meteorologen var fornøyd. De neste fem dagene jobba vi turnus.

Men vi traff en periode med uvanlig dårlig vær. Flighten ble først utsatt til tirsdag, så til onsdag og deretter til torsdag morgen. Og torsdag kom med strålende vær. Endelig!

Flyet skulle bruke 9 timer, så for å gi best mulig varsel før "point of no return" reiste førstemann til flystripa etter tre timer. Like etter viste truende skyer seg i nord og vi sendte melding om snøbyger i sikte. Dessverre hadde flyet dårlig dekning på Iridium, så vi er usikre på om de oppfattet varselet mens de kunne snudd, de fortsatte i alle fall. Været rykte inn og da flyet kom innenfor radiodekning hadde vi snø og dårlig sikt.

Kapteinen hørtes noe bekymret ut da han nærmet seg. Han fikk værdata og spurte avslutningsvis om det kunne lette innen en time, det var nok det han hadde drivstoff til. Men vi kunne ikke love noe, bortenfor flystripa var alt hvitt.

Siste radiomelding varsla "10 miles" og så ble det stille. Et par minutt.

- Og så kom en skygge ut av snøbygene! Pilotene fikk øye på skilta som markerer bana og stupte ned til en hard landing og en bråstopp som fikk oss til å lure på hvorfor vi hadde brøya 3 kilometer. Det var ikke bare vi som var letta. Vi fikk vite at pilotene talte ned fra ti før de skulle avbryte landinga ved null. Da skilta dukka opp var de kommet til fire... Bortsett fra været skrøt de av både bana og innflyvingsrute. Dette var nok første landing på GPS her.

Det var hyggelig å hilse på flybesetningen, og ikke minst den første gruppa fra NP, dette var de første utenforstående vi hadde møtt siden februar. Resten av dagen gikk til lossing, drivstoffylling, pølseservering, og en smule tekniske utfordringer. Avslutningsvis fikk vi en spektakulær opplevelse da vi endelig fikk bruke Fuel-To-Noise-Converteren vår. Dette er en jetmotor på hjul, den brukes som starthjelp for jetfly. Vår modell ser ut til å stamme fra 50-tallet og bråker nesten mer enn flyet! Været hadde letta ved avreise, så stemninga var mer avslappa da flyet taksa ut på bana igjen, rusa motorene og forsvant i en snøsky.

Vinteren er over.

|||||
Bikkja i bakken

Uvant drivstoffylling

Trolltind-traversen

”Da er det bare å finne et godt feste for tauene, så rappellerer vi to taulengder, og er nede”. Trond oppsummerer kort der vi står ved foten av Trolltind etter å ha kommet ned igjen fra selve toppen. Johan og jeg nikker og begynner å se etter solid fjell å feste slyngene rundt. Det er 7 timer siden vi trasket av gårde over blåisen mot Grjotlia i strålende tidlig vårvær.

Ruta

Temperaturen om morgenen var -23, helt vindstille og med sol fra klar himmel. Perfekt antarktisk turvær, og nå skulle Trolltind-traversen gjennomføres. Vi hadde sett på og snakket mye om denne turen, som sannsynligvis ingen hadde gjort før oss. Turen var planlagt opp Grjotlia til topplatået på ca 1900 moh, eventuelt en avstikker bort til det vi har kalt Grjotlifjellet, men som er navnsatt av russerne ser ut til å bli hetende "Volkonskogo gora", heretter foreslått kalt "Volkon" blant venner. Derfra langs egga nordover, ned og foran en markert pinakkel (som vi kaller Mannen), og så opp igjen et par hundre meter før det ville være tid for øks og stegjern. Breen under Trolltindane er bratt, og kan være isete med behov for sikring. På toppen av breen ville vi befinne oss i skaret mellom den nordre toppen, Trollguten og selve Trolltind som greit skulle kunne bestiges med litt klyving opp til ca 1950 moh på toppen. Heretter hadde vi planlagt å rappellere ned en eller 2 taulengder, fortsette nordover på isen et relativt kort stykke og deretter enkel nedfart på 600 høydemeter ned til Troll.

Turen

Det var bitende kaldt med knirk under skoene over blåisen, forbi vårt lokale skistadion og bort til bunnen av Grjotlia. Opp gjennom den bratte steinura fikk vi etter hvert varmen, og oppe på topplatået var det tid for varm drikke og en rask enighet om å glemme Volkon i dag. Vi hadde jo vært der før, og vi visste ikke hvor lang tid bretraversen ville ta, det kunne jo være isete, og da ville det ta tid..... Bortover ryggen, ned foran Mannen og opp igjen til brekanten gikk det raskt og greit. På med breustyret, og med tau klart til bruk gikk vi løs på selve breen.

Etter litt prøving og feiling med rutevalget i starten kom Trond og jeg kom litt for høyt opp under Trollguten, mens Johan valgte først å gå litt nedover, holde høyden deretter, runde en liten rygg og så starte selve oppstigningen. Dette så greit ut og vi fulgte etter samme vei. Det viste seg å være svært gode snøforhold helt fra starten. Fast snø med godt feste for stegjern og isøks. Selv om breen var bratt og veien ned svært lang fortsatte vi uten å sikre. Stå godt på begge bein, godt feste for øksa, så to skritt oppover, flytte øksa til nytt feste.. Med Johan som stifinner med to økser i føringa gikk det

jevnt oppover. Trond mumla noe om at han mente Johan var vel ivrig og bare satte av gårde når vi egentlig hadde avtalt et kort strategimøte før selve oppstiginga. Johan syntes nok strategien sa seg sjøl: Her var det bare å klatre opp under strålende forhold. Fast fin snø og minimalt med is hele veien.

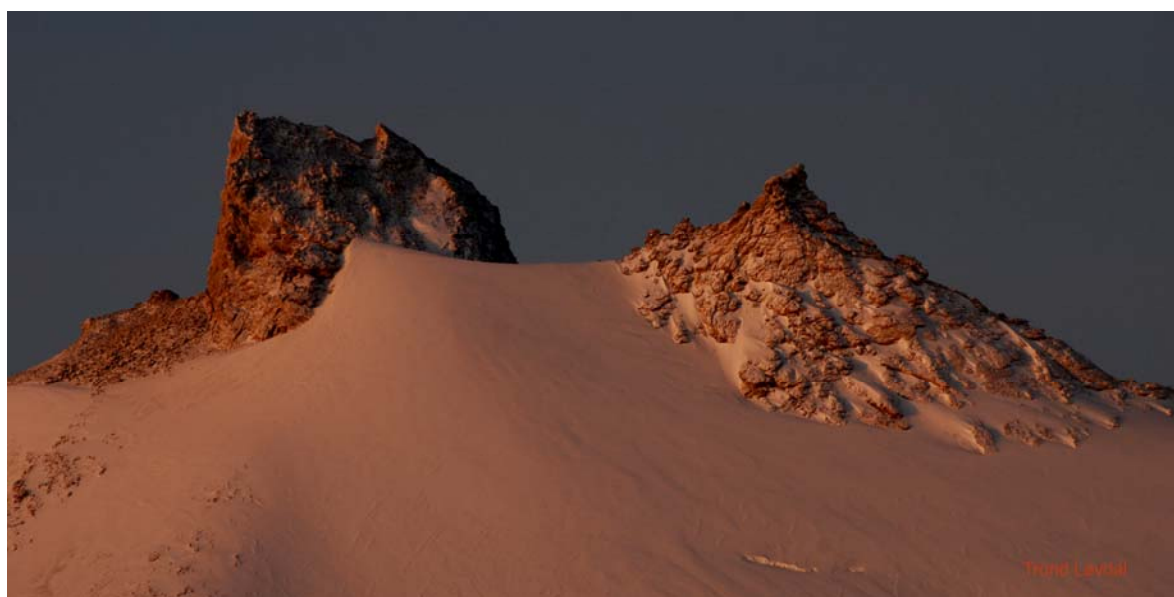
En lang, bratt og slitsom oppstigning brakte oss opp på brekanten, og panoramaet og dramatikken i utsynet derfra var vel verdt slitet. Herfra var det bare et kort stykke bort til fast fjell og selve oppstigningen til Trolltind.

Etter en god lunsjpause klatra vi opp på toppen og fikk noen nydelige bilder og Johan fikk materiale til sine fenomenale panoramaproduksjoner.

Det var tid for nedstigning. Rappellene gikk fint, Trond ledet an, og etablerte en standplass med isskruer som forankringer for siste delen ned til trygg grunn. Herfra var det et stykke bratt bre fram til fast fjell, men greit å gå. Resten var kjent rute ned fra Trolltindane. Været var fortsatt praktfullt og nedfarten til Troll var en ren nytelse i den tidlige vårkvelden, med ferske og fenomenale turopplevelser i bagasjen.

Ola

TL

Tromsøhilsen til Trollposten!

Hei, som deltaker under NARE0607 og ivrig leser av Trollposten, ble jeg glad for å bli spurt om å bidra med en liten hilsen i denne vintersesongens siste utgave. Litt ekstra stas er det at jeg som medlem av NP sin navnekomité samtidig kan overbringe nyheten om at det er vedtatt 32 nye navn i området Troll/Jutulsessen.

Disse navnene ble vedtatt i vårt komitémøte torsdag den 11.10.07, så de kan sies å være ferske, faktisk så ferske at de ennå ikke er behandlet i SCAR. Vi velger foreløpig bare å publisere dem internt, og hvilket media er da bedre enn Trollposten, avisen som leses av de som er interessert i hva som foregår på Troll. På vegne av komiteen vil jeg takke hele overvintringsteamet, og spesielt Johan og Trond, for gode navneforslag. I denne utgaven av Trollposten finner dere et kart hvor alle de nye navnene er satt inn. Jeg oppfordrer herved alle som er på, eller skal til, Troll, å ta i bruk navnene slik at de snarest mulig blir innarbeidet.

Artikkelforfatteren feirer Nyttår. (Foto: Trollposten arkiv)

Det har snart gått 8 måneder siden jeg forlot Troll, men alle minnene fra oppholdet sitter ennå godt i. Jeg traff mange trivelige og engasjerte mennesker, hadde mange interessante og utfordrende arbeidsoppgaver samt fikk mange fantastiske opplevelser i en fascinerende natur. Nyttårsaften på toppen av Trolltinden (nytt navn) sammen med Johan var nok høydepunktet. Eneste fyrverkeriet vi la merke til ved midnatt, var en stor, lydløs og lysende kule høyt oppe på himmelen.

Har heller ikke glemt badstukveldene med dertil hørende snøbad, selv om hukommelsen der har noen huller. En annen spesiell opplevelse var i forbindelse med reparasjonsarbeider på flystripa. Mange metoder ble tatt i bruk for å tette sprekke, og det kulminerte i januar med at vi brukte flytende nitrogen til dette formålet (som om det ikke er kaldt nok i Antarktis fra før).

Her i Tromsø går livet sin vante gang. IPY og sterk fokus på global oppvarming og ismelting, har gjort sitt til at interessen rundt NP har vært ekstra stor denne våren og sommeren med dertil hørende stort medieoppbud. Mange ulike arrangementer har tiltrukket seg stor interesse, så vel lokalt som nasjonalt og internasjonalt.

På kartavdelingen har vi fått positive signaler om bevilgninger til ny flyfotografering av Svalbard. To nye kartblad, samt ny versjon av 10 andre kartblad på Svalbard, vil bli utgitt rundt nyttårsskiftet. Privat har dette året stått i hyttebyggingens tegn. Spaden er satt i jorda for lengst, og råbygget står forhåpentligvis klart før vinteren setter inn for alvor.

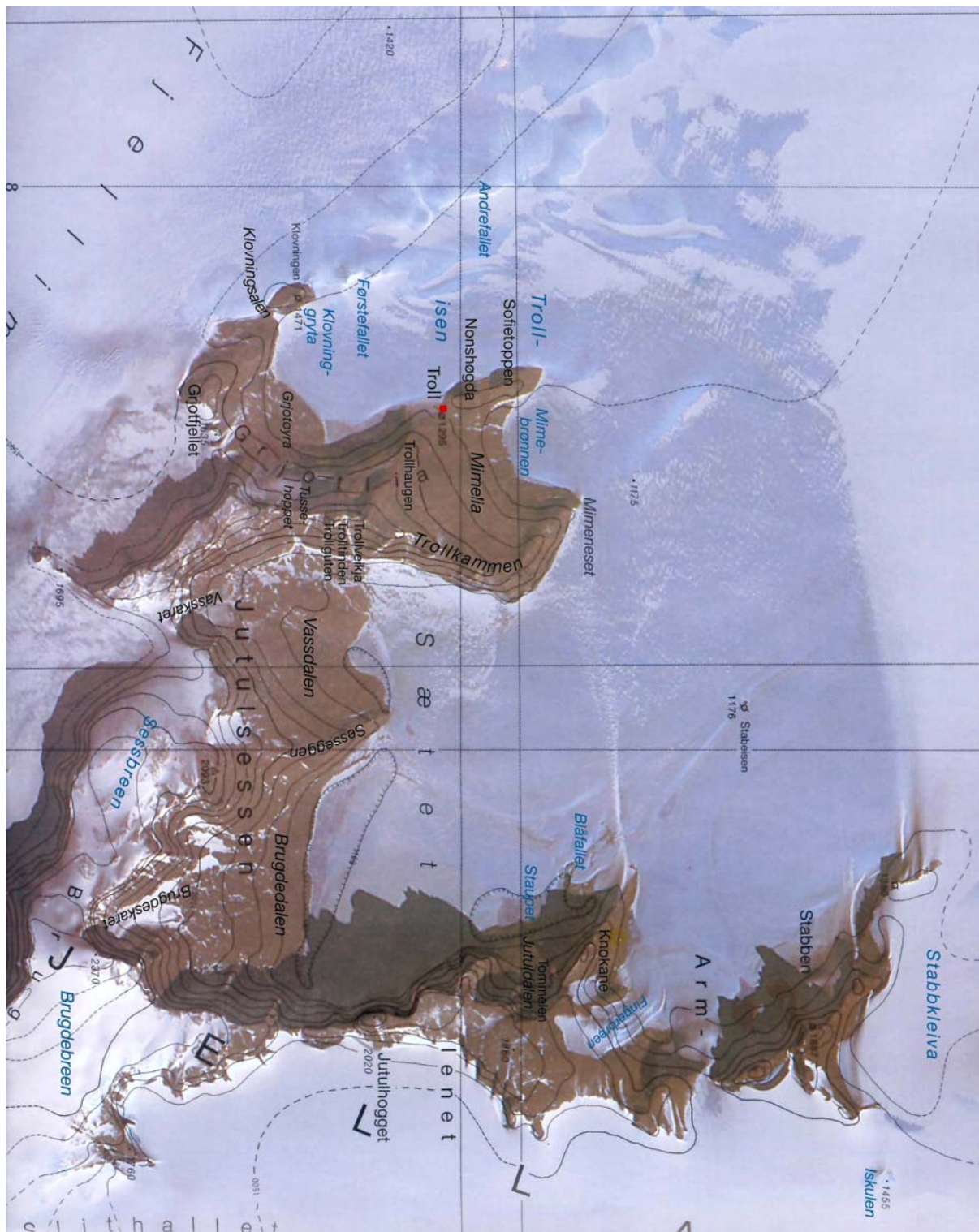
Vil til slutt ønske OWT-07 en god reise hjem, når nå det blir? Fra mitt ståsted virker det som om dere har fungert godt sammen og at mye bra arbeide er utført gjennom vintersesongen. Er for øvrig imponert over antallet foreninger/lag dere har klart å etablere på Troll. Kreativiteten ser ut til å ha vært proporsjonal med antall minusgrader.

Gudmund Melland

Ekstra fint blir det da, som medlem av navnekomiteen, å kunne bidra med noen navnenyheter i denne utgaven.

Nye Kart, nye navn

Navnekomiteen har navnsatt mange fjell breer og daler i Jutulsessen. Til vinteren kommer nye kart. Det blir fint å vite hvor man er, hvor man skal, hvor man har vært og hvor man skal lete.

Langtur på Scooter

Scooter turer har det blitt lite av, bare noen turer til hytta Tor gjennom vinteren.

Vi var nesten litt bekymret for det skulle bli for lite bensin her på stasjonen sist sommer sesong, men vi har fremdeles mange tønner igjen.

Lørdag 6. oktober ble det endelig en fin dag for scooter tur. Det var sånn passe med sol, -22 grader og nesten helt vindstille.

Vi kjørte rundt mange fjell og områder som vi aldri hadde vært før, passerte en del sprekk områder med stor forsiktighet, og fant ut at snøbroene var sterke nok til å passere. Vi kjørte opp på toppen av et par fjell, den første fjelltoppen måtte vi gå de siste hundre meterne for det ble for bratt, og risikoen for stor med de tunge scooterene. Vel på toppen var det en fantastisk utsikt fra en vinkel vi aldri hadde sett tidligere under oppholdet her i Antarktis.

Det er det som gjør sånne turer så spennende, det er enorme områder å utforske, og med scooter kommer man lett rundt, over store avstander på en dag. Det er selvfølgelig ikke helt risiko fritt, men med sunn fornuft, og stor forsiktighet går det bra.

Den flotteste utsikten var fra toppen av Brugda, som er 2377 meter høyt. Der kunne vi speide ned på buddamagen og Stabben. Veien hjem gikk ned gjennom Tønnesenbreen og bort til Gygra. Så var det bare å følge ruten bort til flyplassen og derfra hjem til Troll.

Vel hjemme, litt før 6 på kvelden kom vi til ferdig middag, og det kunne ikke blitt bedre avslutning på en så fin dag.

Panorama

Vi har hygga oss med å lage dreibare panoramabilder. Du må ha Quicktime på PC-en.

<http://apple.com/quicktime/download>

På Trolltind

<http://home.no/troll99/trolltind.mov>

(JH)

Ved Klovningen

<http://home.no/troll99/1fallet.mov>

(JH)

Volkonskogo gora – hjørnet mot Troll

<http://home.no/troll99/Grotkant.mov>

(JH)

Volkonskogo gora - På toppen

<http://home.no/troll99/Grottopp.mov>

(JH)

Dyre klatrestativ

I de siste 6 månedene har det vært parkert to moduler ute på isdammen, men hva skulle de brukes til? Vi har gått og fundert på hvilken nytte skal vi ha av dem og det har kommet frem mange spennende ideer. - Men ingen av forslagene har vært gode nok.

Og så, her om dagen kom ideen som alle kunne samle seg om. Hvorfor ikke bruke dem til å klatre på? Her kan vi under såkalt trygge forhold lære oss å rappellere ned i en bresprekk og klatre opp igjen. (Men trenger vi moduler til x antall hundre tusen til dette bruket?)

Her er den!

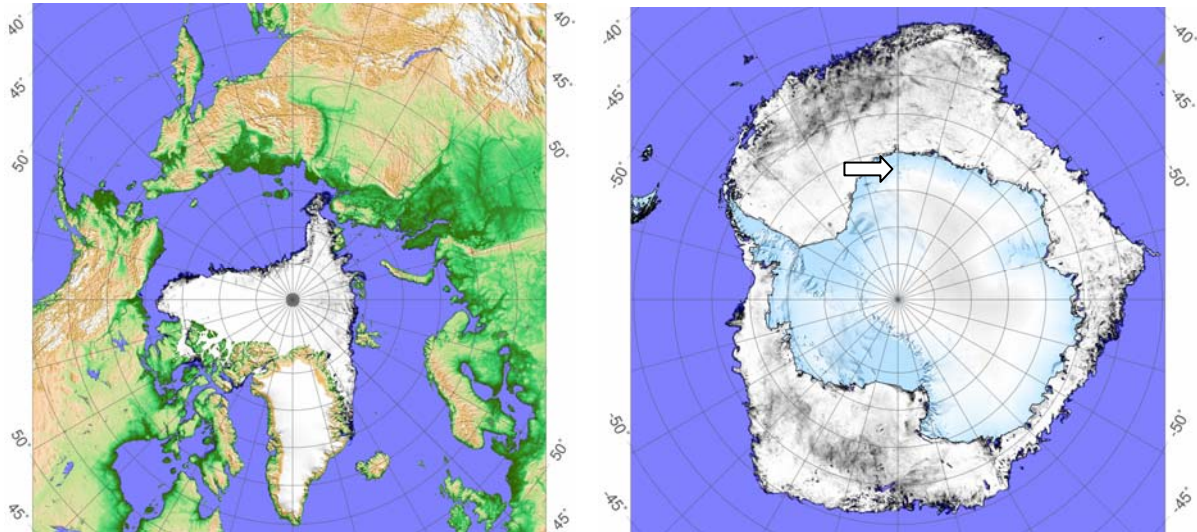
Havisen altså.

Karta under er i samme målestokk.

Isen når til 53 grader sør. Det står ikke så bra til i nord, på samme nordlige breddegrad ligger Danmark.

Vi holder til ved pila, på 72 grader sør. Det tilsvarer litt nord om Nordkapp.

Men det våres. Nå har havisen blitt tynnere og tidlig i desember bør Ivan Papanin kunne nå Shelfen med forsyninger.

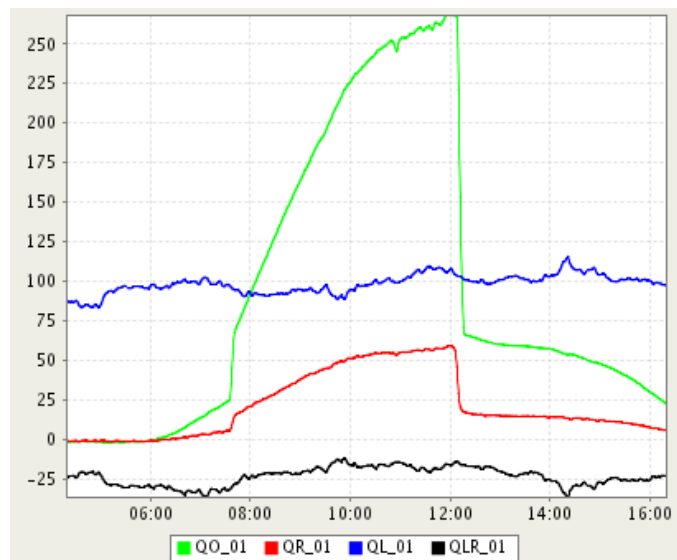

Sol, Sol, bare Sol!

Nå har vi mer sol enn norge!
Og omsider har sola klatra over den elendige Nonshøgda og begynt å varme skikkelig.

Sola er oppe i 600 W per kvadratmeter, men den skal opp mot 900.

Bildet viser hva Nonshøgda gjorde mot oss.

Trond Løvdal

Snøpetrell, TL

Trond Løvdal

TL

Tor i mørketid TL

Stabeisen i Jutulsessen

TL

TL

JH

TL

TL

TL

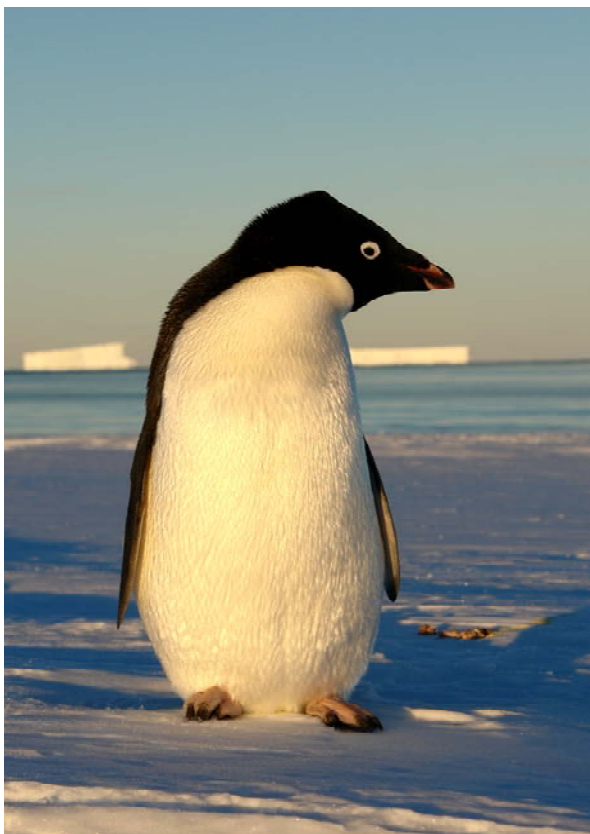
TL

JH

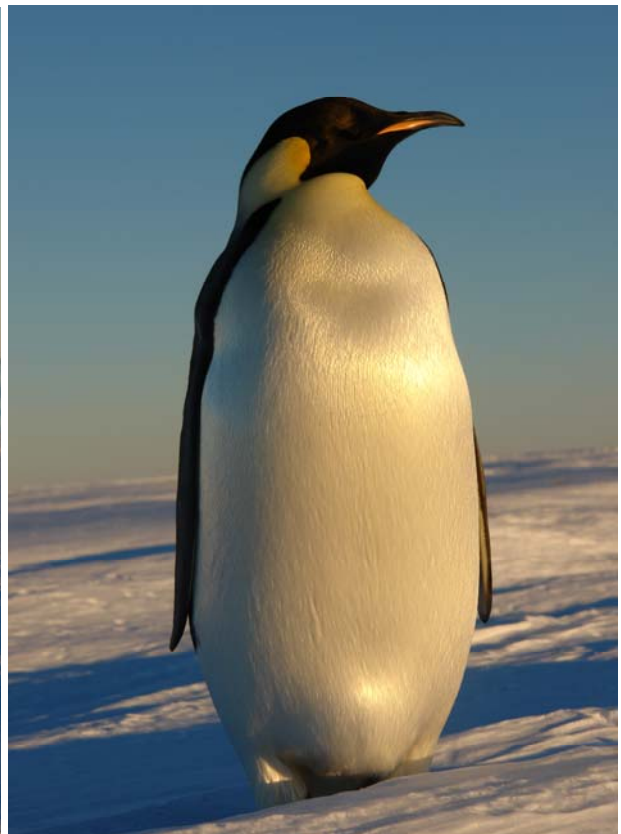

JH

JH

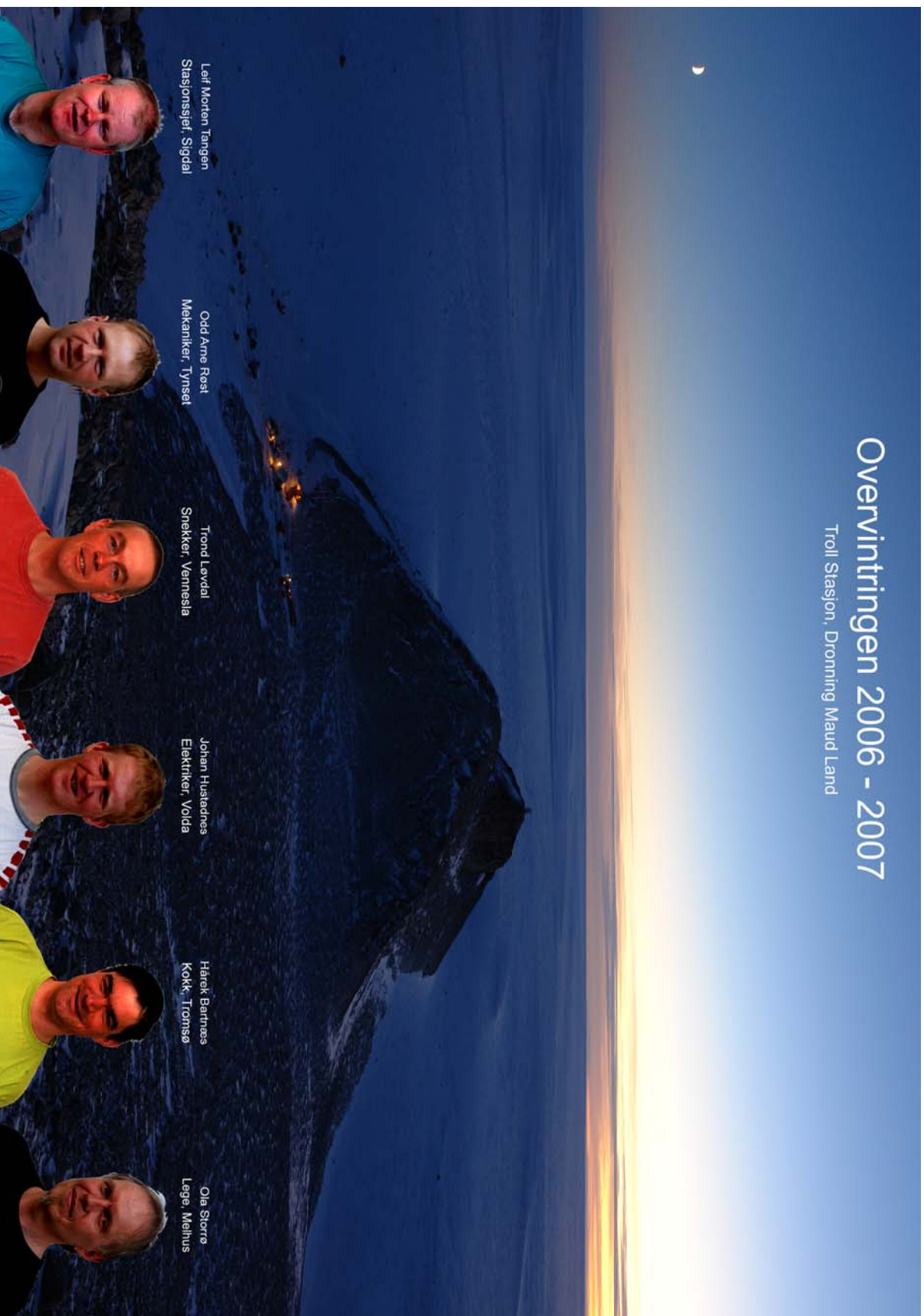
Adèliepingvin

Keiserpingvin

Overvintringen 2006 - 2007

Troll Stasjon, Dronning Maud Land

Leif Morten Tangen
Stasjonsjef, Sigdal

Odd Arne Rost
Mekaniker, Tynset

Trond Løvdal
Snekker, Vennesla

Johan Hustadnes
Elektriker, Volda

Harek Barthnes
Kokk, Tromsø

Ola Storø
Lege, Melhus

